

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 15C/68/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214204222
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2014:2214204222.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda samosudcom Michalom Novotným v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., IČO: 35 697 270, so sídlom Metodova 8, Bratislava, zastúpeného: Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária, Bratislava, (zn. 0220682330) proti žalovanému: Ľ. Š., H.. XX. Z. XXXX, bytom D. XXX/XX, T. E., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, IČO: 42 362 962, so sídlom Šafárikovo nám. 7, Bratislava, zastúpeného: JUDr. Bohdan Jakubis, advokát, Bratislava, o 322,15 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 196,82 € z titulu ceny za elektronické komunikačné služby s 8,75 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 26. októbra 2012 a náhradu trov konania v sume 4,22 € (časť zaplateného súdneho poplatku) na účet advokátskej kancelárie Bobák, Bollová a spol., s.r.o., a to v mesačných splátkach. po 60 € splatných vždy k 15. dňu daného kalendárneho mesiaca s tým, že prvá splátka je splatná k prvému termínu splatnosti nasledujúcemu po právoplatnosti rozsudku a omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

II. V časti o zaplatenie 124 € z titulu náhrady škody a 1,33 € z titulu upomienky, ako aj 8,75 % úroku z omeškania zo sumy 125,33 € od 26. októbra 2012 sa zamietá.

III. Vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou došlou súdu 21. februára 2014 domáhal voči žalovanému zaplatenia sú uvedených vo výroku. V žalobe predniesol, že uzavrel so žalovaným zmluvu č. B., ktorou mu vypožičal SIM kartu umožňujúcu mu využívať telekomunikačné služby. Okrem toho uzavrel so žalovaným dodatok k tejto zmluve, ktorým mu predal mobilný telefón za akciovú cenu 1 €, hoci jeho predajná cena bola 125 €, a žalovaný sa zaviazal využívať služby žalobcu po určitý čas. Nedodržaním tohto záväzku vznikla žalobcovi škoda vo výške rozdielu medzi predajnou a akciovou cenou mobilného telefónu. Okrem toho žalovaný neuhradil fakturované plnenia vo výške 212,85 €, z ktorých si žalobca uplatňuje sumu 198,15 € (časť bola odpísaná).

2. Žalovaný, ktorému bola žaloba doručená do vlastných rúk, sa k nej písomne nevyjadril. Na pojednávaní však nárok žalobcu na zaplatenie ceny za služby uznal, požiadal ale o to, aby mu bolo umožnené plniť ich v splátkach.

3. Podaním z 11. augusta 2014 ohlásil vedľajší účastník svoju účasť v konaní na strane žalovaného. Vo svojom vyjadrení k žalobe vedľajší účastník žiadal žalobcu zamietnuť v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty, keďže žalobca nepreukázal vznik škody ani príčinnú súvislosť s porušením právnej povinnosti.

4. Súd nariadil je prejednanie veci pojednávanie (§ 115 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), na ktoré sa dostavil len žalovaný. Žalobca a vedľajší účastník svoju neúčast' ospravedlnili a súd na základe ich súhlasu pojednával v ich neprítomnosti (§ 101 ods. 2 O. s. p.). Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie listinami (zmluvou o poskytovaní verejných služieb č. B. z 10. marca 2012, dodatkom k zmluve o pripojení č. B. z toho istého dňa, všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., platnými a účinnými od 1. júla 2012, pokusom o pokonávku z 11. októbra 2012 a súvisiacimi faktúrami a odpoveďou Sociálnej poisťovne na lustráciu týkajúcu sa žalovaného) a v spojení so všeobecne známymi, resp. nespornými skutočnosťami (§ 121, § 153 ods. 1 O. s. p.) zistil tento

skutkový stav:

5. a) Žalobca ako „Podnik“ (prostredníctvom obchodného zástupcu) a žalovaný ako „účastník Fyzická osoba - nepodnikateľ“ podpísali 10. marca 2012 zmluvu o poskytovaní verejných služieb, ktorou sa žalobca na určenej SIM karte zaviazal poskytovať žalovanému dohodnutý účastnícky program s dohodnutými službami a ktorej obsahom je okrem niekoľkých dojednaní (zúčtovacie obdobie, spôsob doručovania faktúry, blokácia mobilného telefónu, neurčitá doba zmluvy) v podstate len deklarácia záväznosti ďalších dokumentov (cenníka, všeobecných obchodných podmienok) medzi stranami.

b) V rovnaký deň uzavreli účastníci dodatok k tejto zmluve, ktorého predmetom bola (okrem iného) aktivácia účastníckeho programu (ods. 1.2 a 2.1), predaj zľavneného mobilného telefónu Samsung Galaxy Mini White, ktorého maloobchodná cena bola 125 €, za 1 € (ods. 1.2), záväzok žalovaného využívať telekomunikačné služby po určité obdobie za určitých podmienok (ods. 2.2), ako aj určité ďalšie záväzky. Dodatok č. 1 obsahoval okrem iného tieto ustanovenia:

»2.3 Účastník sa zaväzuje, že po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia tohto Dodatku (ďalej tiež „doba viazanosti“)

a) zotrvá v zmluvnom vzťahu s Podnikom podľa Zmluvy v znení tohto Dodatku ako účastník Služieb poskytovaných mu podnikom prostredníctvom SIM karty a že po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto Služby využívať, a to v súlade s jeho záväzkami a zároveň neuskutoční žiaden taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti Zmluvy a/alebo Dodatku pred uplynutím doby viazanosti (bez ohľadu na skutočné právne následky uvedeného úkonu); za porušenie tejto povinnosti sa nepovažuje odstúpenie od zmluvy z dôvodov stanovených zákonom č. 351/2011 Z. z. v platnom znení;

...

c) sa nedopustí takého konania, alebo, nedá svojim konaním žiaden taký podnet a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by Podniku vzniklo právo odstúpiť od Zmluvy alebo právo vypovedať Zmluvu z dôvodov nesplnenia alebo porušenia povinností zo strany Účastníka, ku ktorým sa zaviazal v tomto Dodatku a/alebo v Zmluve, alebo na základe ktorého by bol Podnik oprávnený mu v dobe viazanosti dočasne obmedziť alebo prerušiť poskytovanie Služieb;

...

2.5. V prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za Služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti Zmluvy alebo tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti) je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 124 EUR. Zmluvná pokuta predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou cenou MT bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH... a kúpnu cenou s DPH, za ktorú Podnik predal MT Účastníkovi... Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinností Účastníka, a to v okamihu porušenia povinností Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku... Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty.

Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude Účastník povinný uhradiť bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostáva do uplynutia doby viazanosti...

...

3.7 Účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že MT he mu predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.2 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou MT a v zmysle tohto Dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto Dodatku po dobu dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku (konkrétne záväzkov uvedených v článku 2 bode 2.2, 2.3 alebo 2.4) vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT... by spôsobilo, že Podniku vznikla škoda (minimálna v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT).«

c) Všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., platné a účinné od 1. júla 2012 (ďalej len „všeobecné podmienky“) obsahujú okrem iného tieto ustanovenia:

„14.1 ... Spoločnosť Orange, ako aj Účastník, nezodpovedajú za nepriame a následné škody a ušlý zisk, ak nie je dohodnuté inak.

...

14.3 Účastník zodpovedá spoločnosti Orange za škody spôsobené porušením záväzkov vyplývajúcich zo Zmluvy a týchto Všeobecných podmienok vrátane, ale neobmedzujúc sa na škody spôsobené zneužívaním Služby, neoprávneným zasahovaním do SIM karty alebo koncového zariadenia, stratou alebo poškodením SIM karty, ako aj používaním mobilných telefónov alebo koncových zariadení, ktoré nespĺňajú požiadavky podľa osobitných predpisov.“

d) Na základe označenej zmluvy žalobca vystavil žalovanému celkovo štyri faktúry, a to takto:

č. XXXXXXXXXXX z 8.6.2012, splatnú 22.6.2012, za obdobie do 3.6.2012, ktorou mu fakturoval: rôzne služby elektronickej komunikácie v sume 140,56 € s DPH a osobitnú službu Tipos v sume 5,25 € (mimo DPH),

č. XXXXXXXXXXX z 8.7.2012, splatnú 22.7.2012, za obdobie do 3.7.2012, ktorou mu fakturoval: rôzne služby elektronickej komunikácie v sume 41,44 € s DPH a osobitnú službu Tipos v sume 23,80 € (mimo DPH),

č. XXXXXXXXXXX z 8.7.2012, splatnú 22.7.2012, za obdobie do 3.7.2012, ktorou mu fakturoval: upomienku v sume 1,33 € (mimo DPH) a iný mesačný poplatok v sume 1 € (mimo DPH),

č. XXXXXXXXXXX z 8.8.2012, splatnú 22.8.2012, za obdobie do 3.8.2012, ktorou mu fakturoval: rôzne služby elektronickej komunikácie v sume 14,82 € s DPH a osobitnú službu Tipos v sume 14,70 € (mimo DPH).

e) Žalobca zaslal žalovanému list z 11. októbra 2012 označený ako „Pokus o pokonávku“, v ktorom mu zaslal prehľad jeho dlžných súm za jednotlivé obdobia a vyzval ho na ich zaplatenie do 25. októbra 2012. Z pripojenej doručky je zrejmé, že žalovaný tento list prevzal 24. októbra 2012.

f) Žalobca je od roku 2003 zamestnancom spoločnosti Holger Christiansen Production Slovakia, s.r.o., v ktorej ešte do mája 2014 dosahoval hrubý príjem (vymeriavací základ na sociálne poistenie) približne 1.100 až 1.200 €. Za mesiace jún a júl však dosiahol len vymeriavací základ približne 450-500 € a v mesiaci august 2014 len sumu 163,23 €. Za september, október ani november 2014 vymeriavací základ nedosiahol a v mesiaci november s ním bol ukončený pracovný pomer, v dôsledku čoho je nezamestnaný.

6. Takto zistený skutkový stav vyplýva z vykonaných dôkazov hodnotených vo vzájomnej súvislosti (§ 132 O. s. p.).

Skutkové zistenia v bode 5 písm. a) až e) sú v podstate len reprodukciou príslušných listinných dôkazov, resp. ich častí, voči pravosti ktorých neboli vznesené žiadne námietky. Uzavretie zmluvy, dodatku a existenciu vystavených faktúr navyše žalovaný na pojednávaní priznal. Skutkové zistenie v bode 5 písm. f) vyplýva z obsahu lustrácie Sociálnej poisťovne, ako aj z výpovede samotného žalovaného, o ktorej pravdivosti nemal súd dôvod pochybovať.

Právne vec súd posúdil takto:

7. Zmluva medzi žalobcom a žalovaným z 10. marca 2012 v znení dodatku z toho istého dňa je zmluvou o poskytovaní verejných služieb v zmysle § 44 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom k tomuto dňu, čo nakoniec vyplýva aj z jej záhlavia. Z tejto zmluvy vznikla žalovanému ako účastníkovi podľa § 43 ods. 11 písm. b) cit. zákona povinnosť platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení určenú v zmluve aspoň odkazom na cenník (§ 44 ods. 1, 2 a 3 prvá veta cit. zákona).

8. V prerokúvanej veci je zo zisteného skutkového stavu [bod 5 písm. e)] zrejmé, že žalobca poskytol žalovanému určité služby elektronickej komunikácie, ktoré mu aj riadne vyfakturoval (konkrétne 140,56 €, 41,44 € a 14,82 €). Na základe vyššie citovaných ustanovení zákona č. 351/2011 Z. z. tak žalovanému vznikla povinnosť túto cenu uhradiť. Žalovaný sám priznal, že tak doteraz neurobil. Preto súd v tejto časti žalobe vyhovel (výrok I).

9. Vzhľadom na to, že žalovaný je v súčasnosti nezamestnaný a jeho príjmom je len dávka v nezamestnanosti, súd považoval za opodstatnené nezaťažiť ho naraz celou sumou 196,82 €, ale za primerané považoval splátky v sume 60 €. K splateniu celej sumy by tak malo dôjsť najneskôr v priebehu 4 mesiacov, pričom v zmysle § 160 ods. 1 druhej vety O. s. p. sa výhoda splátok žalovanému poskytuje len za predpokladu, že bude určené splátky dodržiavať.

Iné nároky však súd nepovažoval za opodstatnené:

10. Nárok na sumu 1,33 € za upomienku nepovažoval súd za opodstatnený, pretože žalobca nepreukázal zaslanie alebo iné oznámenie upomienky žalovanému. Okrem toho však nie je ani zrejmé, z čoho by mala vyplývať povinnosť žalovaného platiť túto sumu. Podľa názoru súdu takáto platba nemôže byť „cenou“ za elektronické komunikačné služby, pretože upomienka nie je plnením žalobcu ako podniku v prospech žalovaného, za ktoré by mu žalovaný mal platiť cenu. Takáto platba (paušálna suma za upomienku) by musela byť dohodnutá buď ako paušálna náhrada nákladov spojených s uplatnením pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, taká dohoda však preukázaná nebola), alebo by muselo ísť o zmluvnú pokutu (§ 544 ods. 1 Obč. zák., ani taká dohoda - v písomnej forme - však preukázaná nebola).

12. Sumu 124 € žalobca uplatňoval nie ako zmluvnú pokutu, keďže od takéhoto uplatnenia upustil v dôsledku rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 91/2011, ale ako nárok na náhradu škody. Takýto nárok v zmysle § 420 ods. 1 Obč. zák., ktorým sa spravuje vzťah medzi žalobcom a žalovaným - nepodnikateľom, predpokladá existenciu protiprávneho činu, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi nimi. Žalobca v prerokúvanej veci videl protiprávne konanie žalovaného v podstate v tom, porušil zmluvu o poskytovaní verejnej služby a dodatok k nej (zrejme spôsobom opísaným v ods. 2.5 dodatku, hoci to zo žaloby výslovne nevyplýva) takým spôsobom, že nezotrval v právnom vzťahu so žalovaným po celú dobu viazanosti. Dôsledkom toho mal byť vznik škody vo výške min. 124 €, čo bolo okrem iného deklarované v ods. 3.7 uvedeného dodatku.

13. Príčinnou súvislosťou (kauzálny nexus) je taká priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok), pričom rozhodujúca nie je časová, ale vecná súvislosť a táto väzba musí byť priama a neperušená (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 5 Cdo 126/2009). Pri skutkovom posudzovaní, či medzi dvoma javmi existuje príčinná súvislosť, možno vyjsť z negatívnej simulácie: ak je určitý jav príčinou iného javu (následku), potom musí platiť, že následok nenastane, ak si príčinu odmyslíme, resp. že následok nastane inak (v inej podobe). Ak sa pri takomto (myšlienkovom) experimente zistí, že jav označovaný ako následok by nastal úplne rovnako bez ohľadu na to, či predtým nastal alebo nenastal iný jav (príčina), potom je zrejmé, že tento iný jav nemôže byť príčinou onoho druhého javu (následku), teda medzi nimi nemôže byť príčinná súvislosť.

14. Z takejto negatívnej simulácie možno vyjsť aj v prerokúvanej veci. Otázkou je, či by žalobca získal oných 124 € (priamo v tejto podobe), ak by žalovaný dodržal svoje záväzky. Odpoveď je zrejmá: ak by žalovaný dodržal svoje záväzky (teda zotrval by v právnom vzťahu so žalobcom po celú dobu viazanosti a mal by aktivovaný dohodnutý program), žalobca by nemal nárok na zaplatenie sumy 124 €, ale mal by len nárok na cenu príslušného programu a poskytnutých elektronických komunikačných služieb. Zľavu z ceny mobilného telefónu v sume 124 € by si tak žalobca mohol „kompenzovať“ nanajvýš nepriamo, obchodne, a to tým, že by počas doby viazanosti dosahoval určitý zisk (maržu) na programoch a službách poskytovaných žalovanému, ktorá by mu vo výsledku vykryla sumu poskytnutej zľavy z ceny mobilného telefónu. Žalobca však nepreukázal, akú veľkú maržu by skutočne dosiahol, ak by žalovaný bol dodržal svoje záväzky, a najmä, či by táto marža bola po celú dobu viazanosti zostala rovnaká, teda či by sa nijako nezmenili ceny vstupov. Práve dôkazné problémy sa žalobca zrejme snažil preklenúť paušalizáciou náhrady škody v podobe zmluvnej pokuty. V prerokúvanej veci však žalobca v dôsledku rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 91/2011 uplatňuje výslovne nárok na náhradu škody, nie nárok na zmluvnú pokutu, a preto je jeho povinnosťou dokázať všetky predpoklady vzniku tohto nároku, teda okrem iného aj výšku škody a príčinnú súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou.

15. Okrem toho však nárok, ktorý žalobca uplatňuje, je v podstate nárokom nie na náhradu skutočnej škody, ale na náhradu ušlého zisku v podobe ušlej marže z programov a služieb poskytovaných žalovanému po dobu viazanosti. Náhradu ušlého zisku zo strany účastníka (žalovaného) však vylučuje ods. 14.1 posledná veta všeobecných podmienok, pričom z obsahu zmluvy z 10. marca 2012, ani jej dodatku medzi žalobcom a žalovaným nevyplýva, že by pre tento prípad bola výslovne dohodnutá aj náhrada ušlého zisku zo strany účastníka.

16. Zo všetkých týchto dôvodov súd žalobu v časti, v ktorej žalobca uplatnil nárok na zaplatenie „upomienky“ 1,33 € a zmluvnej pokuty 124 € zamietol (výrok II).

17. O trovách bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 O. s. p.

a) Žalobca aj žalovaný boli v časti úspešní. Pomer úspechu žalobcu a žalovaného je 196,82 : 125,33, t. j. 61,1 % : 38,9 %. Náhradu trov tak treba pomerne rozdeliť tak, že žalovaný nahradí žalobcovi (61,1-38,9=) 22,2 % jeho trov. Žalobca si nevyčíslil trovy právneho zastúpenia v určenej lehote (teda do troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku), takže súd v zmysle § 151 ods. 2 O. s. p. mohol vziať na zreteľ len iné trovy konania vyplývajúce zo spisu než trovy právneho zastúpenia. Zo spisu pritom vyplýva len žalobcom zaplatený súdny poplatok v sume 19 €. Pri zohľadnení miery úspechu tak žalobca má nárok len na náhradu sumy 4,22 € (22,2% x 19), ktorú je žalovaný povinný zaplatiť do rúk právneho zástupcu žalobcu (§ 149 O. s. p.).

c) Vedľajší účastník náhradu trov žiadal, no keďže bol na strane väčšinou neúspešného žalovaného, nemá na ne nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde alebo ústne do zápisnice na ktoromkoľvek okresnom súde.

V odvolaní treba popri označení súdu, ktorému je adresované, dátume a podpise odvolateľa uviesť tiež, v akom rozsahu sa tento rozsudok napáda, v čom sa tento rozsudok alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti tomuto rozsudku možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), alebo f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.